

PORTRET

upodobitev obraza resnične osebe

Ločimo:

- **tipizirani portreti** (en tip za vse osebe, kot so npr. portreti faraonov, ki jih spoznavamo le po imenu)
- **individualizirani portreti** (spoznavni)

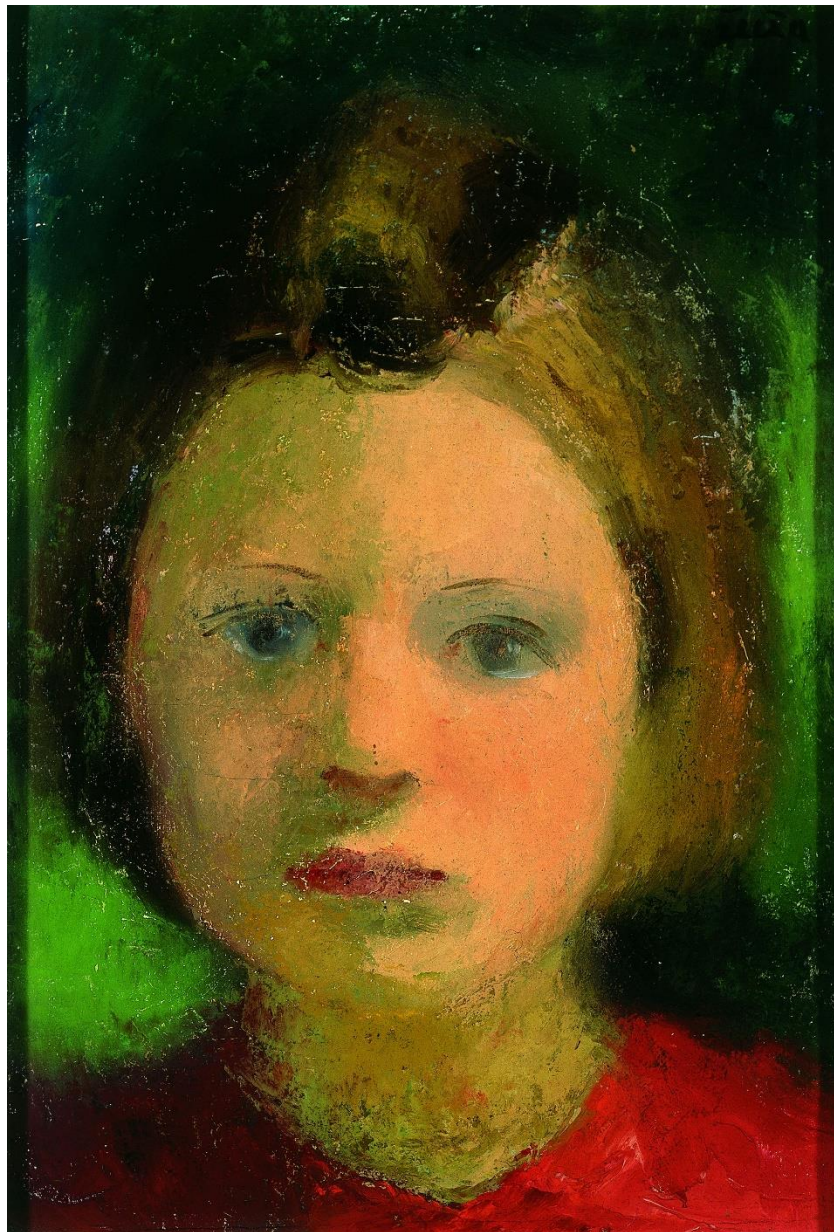

Stane Kregar, Ženska, 1950, olje na platnu, Galerija Kambič

Portrete razvrščamo:

- **po izrezu** (kolikšen del osebe je upodobljen): le obraz oz. glava (v kiparstvu), do ramen, doprsni, dopasni, dokolenski, celopostavni
- **po zasuku** (s katere strani osebo vidimo, kar je pomembno v slikarstvu in reliefu): frontalni portret (*en face*, čelni), v profilu, v tričetrtinskem zasuku
- **po številu oseb**: enojni (ena oseba), dvojni, trojni, skupinski (npr. družinski)
- **posebne oblike** portretov so: avtoportret (lastna podoba), konjeniški portret /konjeniški spomenik, donatorski portret ...

Portret v Galeriji Kambič

Jelica Žuža, Portret deklice, 1947, olje na platnu, Galerija Kambič

V slovarju slovenskega knjižnega jezika je beseda portret razložena kot “umetniška upodobitev osebe, oseb, navadno s poudarkom njihove individualnosti”.

Franc Zupet – Krištof, Portret akademika Vinka Kambiča, 1980, olje na platnu, Galerija Kambič

Portret je umetniški prikaz človeške glave. Lahko je posnet kot fotografija, lahko je slika, risba, kip ali neka druga predstavitev, v kateri je poudarjen portretirančev obraz.

Stojan Batič, Portret Vilme Bukovec, bron, Galerija Kambič

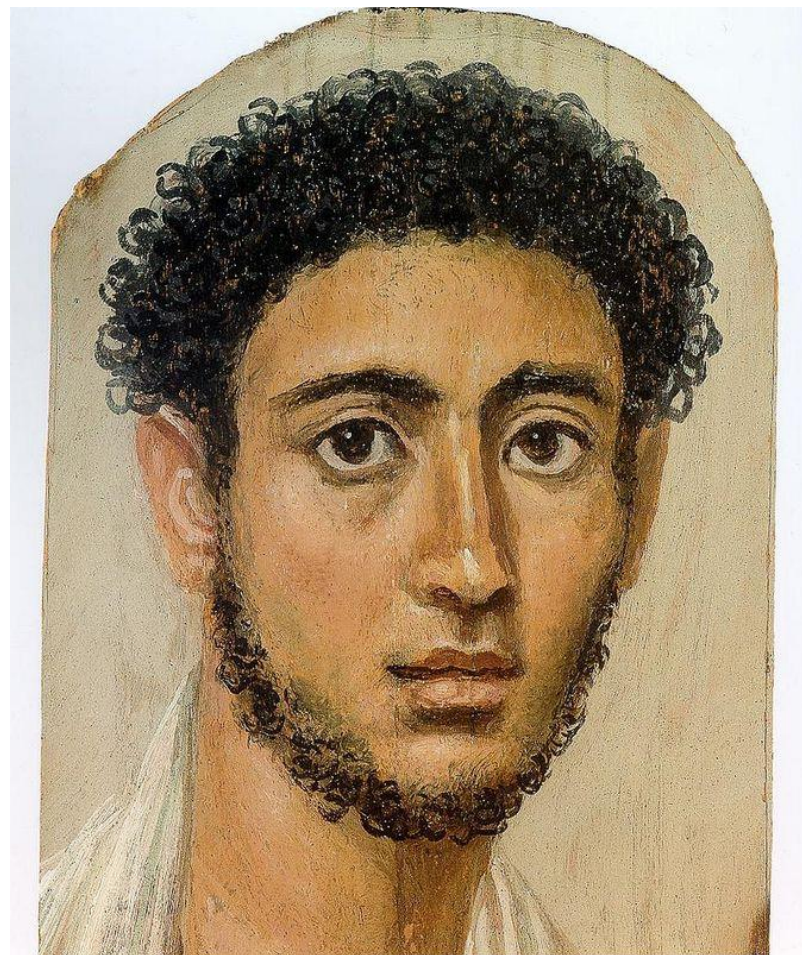
Portret ni samo navidezni posnetek obraznih potez, pač pa je pri dobrem portretu poudarek na čustvih in osebnostnih lastnostih, ki pripadajo portretirani osebi.

Tomaž Perko, Portret operne pevke Vilme Bukovec Kambič, 1984, olje na platnu, Galerija Kambič

Skozi zgodovino je bil portret vedno eden najpomembnejših motivov likovne umetnosti. Realistični portreti v likovni umetnosti so se dobro razvili že v starem Egiptu. Vse do današnjega časa je portret ohranil pomembno mesto v likovnem ustvarjanju.

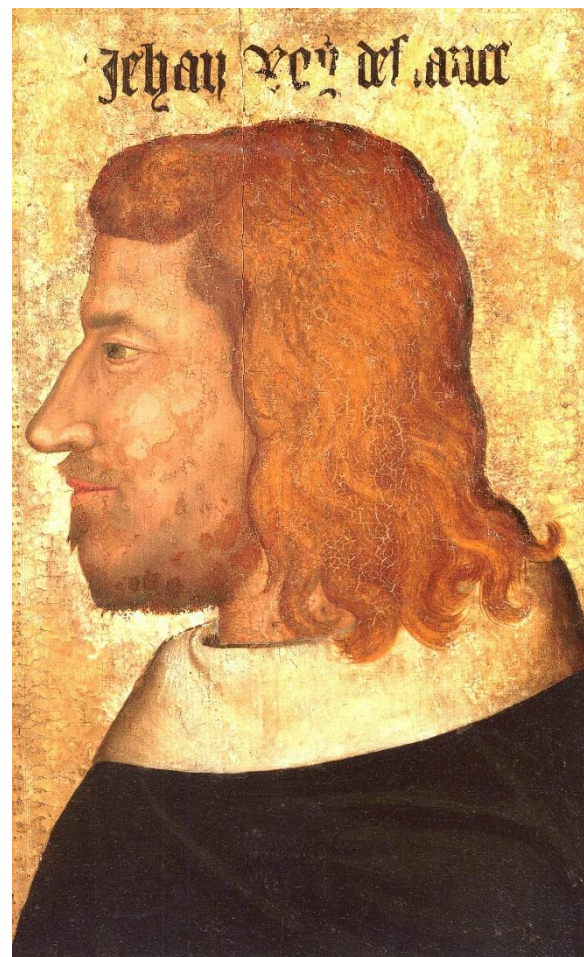
- Najstarejši še ohranjeni slikani portreti navadnih smrtnikov so nastali v Egiptu med 1. in 3. stoletjem. Gre za t. i. Fajumske portrete. Gre za plošče izdelane v tehniki enkavstike (je slikarska tehnika, znana tudi kot slikanje z vročim voskom) in v temperi.

Portret mladeniča (Antične zbirke München) Foto: Wikipedia

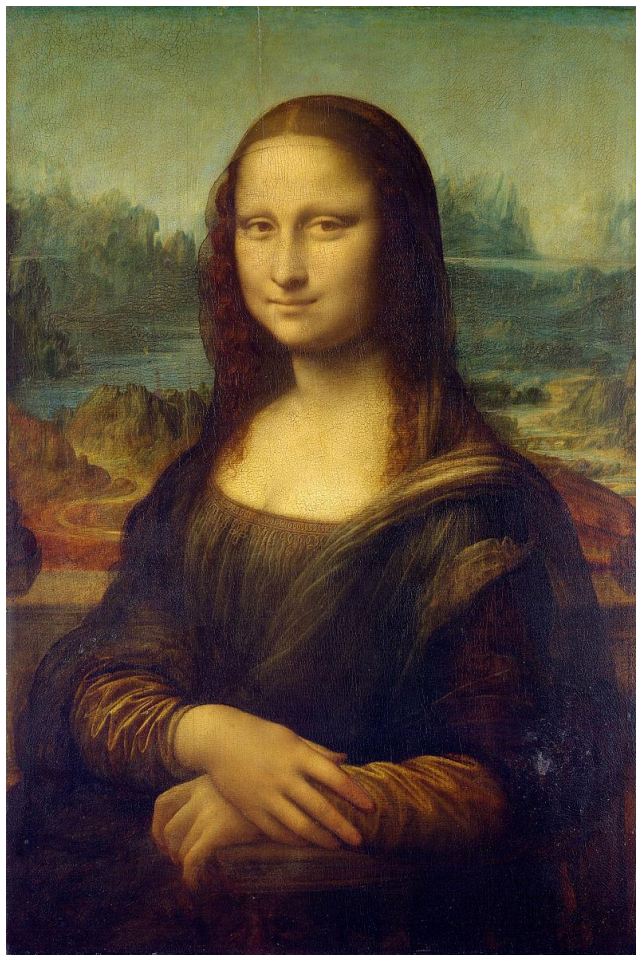
Vse do poznega srednjega veka je bila v evropskem slikarstvu prisotna sakralna tematika, saj portreta kot likovnega žanra še niso poznali.

- Prvi evropski samostojni slikani portret je iz 14. stoletja naslikana podoba francoskega kralja Ivana Dobrega.

Ivan Dobri. 1360/1364. Paris, Louvre

Največji dosežek evropske portretne umetnosti je Mona Lisa Leonarda da Vincija. Njena podoba predstavlja začetek tipiziranega portreta.

Leonardo da Vinci, *Mona Lisa*, okoli 1503-1505, olje na les, Louvre

Literatura:

- Portret mladeniča (Antične zbirke München) Foto: Wikipedia. Dostopno na naslovu: <https://www.rtvsl.si/kultura/razstave/kaksni-so-bili-obrazi-egipcanskih-mumij/287931>
- Stotero obrazov umetnosti : donacija akademika profesorja dr. Vinka Kambiča in Vilme Bukovec Kambič : stalna razstava donacije Kambič, Metlika: Belokranjski muzej Metlika (2005)
- Portret Ivan Dobri. 1360/1364. Paris, Louvre. Dostopno na naslovu: <https://www.alamy.com/portrait-of-jean-ii-the-good-king-of-france-from-1350-to-1364-anonymous-muse-du-louvre-paris-france-europe-image333949805.html>
- Portret Mona Lise, Leonardo da Vinci, , okoli 1503-1505, olje na les, Paris, Louvre. Dostopno na naslovu: https://sl.wikipedia.org/wiki/Mona_Liza
- Fotografije del iz Galerije Kambič: Borut Peterlin

Moj portret:

- Pripomočki: velik prazen papir, sošolci, oglje, voščenke
- Faza 1: z ogljem otroci rišejo drug drugemu oris telesa
- Faza 2: vsak „pobarva“ svoj portret z različnimi voščenkami

